

ZÁM.

es ki-
arany,
sokan
sznál
re való
ngban
ehetem
Lap
an je-
hetitek

nek
est.
kolozs-
annak
ert kir.
közve-
Lap
ötven

nyáért
kis ol-
iszöne-

bbra is
rtfogá-
etétébe

t« ne-

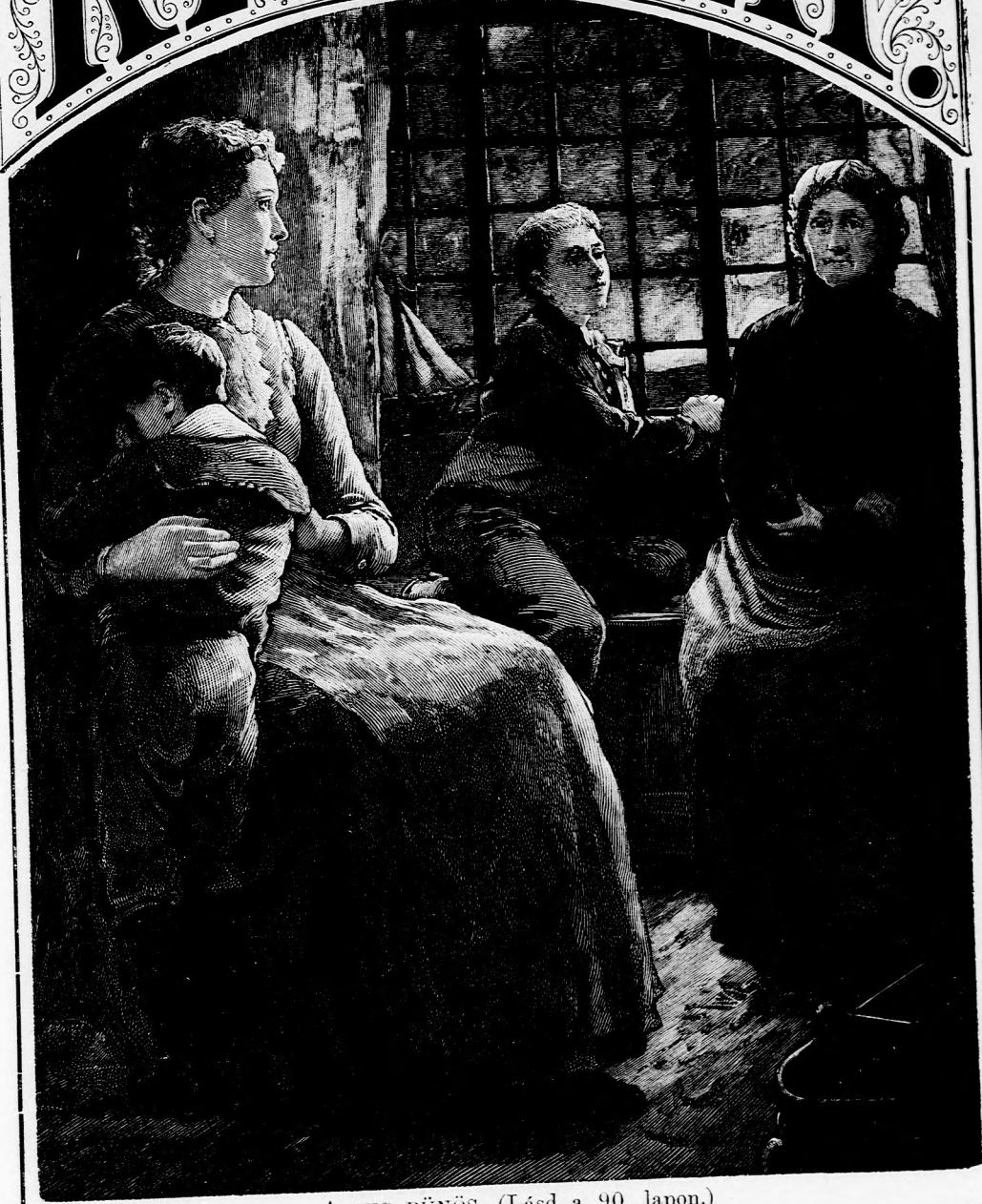
k Gyula
títkár.

részére:
kr. See-

es ada-
bácsi.

aeum-épület.
esten.

KIS LAP

A KIS BÜNÖS. (Lásd a 90. lapon.)

XL. kötet, 6. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1891. február 8-án.

A PUSZTA HAZ KINCSE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EM is telt bele sok idő, már beszélhetett a gróf öreg inasával.

— No, Gergely, haragszik-e még a gróf ur?

— Már ugyan miért haragudnék?

— Hát mert hogy kereste, mikor a gróf ur eltévedt a viharban.

— Eltévedt? Ugyan ki mondta azt az Imre urfinak? Én nem mondtam.

— Persze, hogy nem mondta. De hát mégis úgy van. Azt is mondják, hogy ott járt az elátkozott ház táján. Bizonyosan a vén boszorkány-mesterrel volt dolga. Mit gondol, Gergely?

— Nem tudok én erről semmit se gondolni, kedves ifuraescám. Mit is tudnék? A tisztelendő ur, meg kántor uram is azt mondják, hogy mind mese beszéd az arról az elátkozott házról, boszorkány-mesterről. Ezt csak tudatlan emberek hiszik. Hát Imre urfi tanult urfi, bizonyosan nem is hiszi.

— Persze, persze... de hát, tudja Gergely, nagyon sok furcsát beszélnek arról a házról, meg arról az öreg emberrel, aki ott lakott.

— Az ám, nagyon sokat. Már pedig nem zörög a haraszt, ha a szél nem fujja, én is csak azt mondom.

— No ugy-e? Azért, hogy a tisztelendő ur, meg a kántor ur olyan okos emberek, ők sem tudnak mindent.

— Magam is úgy hiszem. Furcsa ez, nagyon furcsa.

— Nagyon furcsa. De hát most, hogy meghalt az a vén aranyesináló, kié lesz a ház és ami benne van?

— Hát... no, nem tudom. Honnan tudnám? Ugy gondolom, senki sem fog oda kívánczolni, mert minden keresztény lélek kerüli az olyan elátkozott helyet.

— Ugy-e, talán még kísértet is jár ott?

— Azt mondják... bizonyosan az őrzi most a vén ember kincsét.

— Hát kincs van ott?

— Azt mondtam? Nem tudok én róla semmit... honnan is tudnék? Sokat beszélnek; de okos, tudós emberek azt nem hiszik. Nem is mondok én semmit. A gróf ur nem szereti a haszontalan szóbeszédet, még bizony meggyülne vele a bajom. Isten áldja meg Imre urfi, sietős a dolgom.

Az öreg inas odább ment, Imre pedig boszusan nézett utána. Nem lett okosabb egy csöppet sem, csak még inkább megzavarodott attól, amit hallott. Szinte jó volt, hogy beszólították ozsonnálni.

A szobában Évike egészen közel ült Klári néni mellett és nagy igyekezettel kötögetett. Egészen uj fekete ruhába volt öltözve, haja csinosan rend beszedve. Mintha kicsérélték volna, olyan szép kis leányka lett.

— Nézd, Imre, már tudok kötni! mondá nyájas örömmel. És nézd, a néni milyen szépen felöltöztetett!

— Szép, szép, de hát csupa fekete vagy, az kár.

Évike arca hirtelen elkomolyodott, Imre pedig meglepetve látta, hogy Klári

néni e s
asztán gyö

— Ne
ilyen gar
szélnék;
gyászt ti

Persze
lyen hel
nem iger

jék, ann
most má

az idege
görbe sz

kedvesne
és most

mát gon
jól megb

kedő kis
soká go

után a m
Évike is

— Ne
retnék l

— D
mama. s

Ott k
hamar v
a széna

látszott
volt vel

— K
volnál l

Enné
igen tu
gyot ne
ten tért

Aligl
hogy a
kodva l

néni e szavaknál mérgesen pillant reá, aztán gyöngéden megsimogatja a leánykát.

— Ne gondoldj vele, kedvesem. Az ilyen garázda fiúk nem tudják, mit beszélnek; nem fontolják meg, hogy a gyászt tisztelni kell.

Persze, hogy Imre rögtön belátta, milyen helytelen volt, amit mondott. De nem igen ért rá, hogy ezen gondolkodjék, annyira bámult azon, hogy a néni most már mily gyöngéden beszél ezzel az idegen leánykával, akire eleinte oly görbe szemmel nézett. Az igaz, hogy kedvesnek látszott ez a gyászoló Évike, és most már Imre egyszerre olyan formát gondolt, hogy talán nem is fog vele jól megbarátkozhatni, mert afféle kényeskedő kisasszony lesz belőle. De ezt nem soká gondolhatta, mert amint ozsonna után a mezőre hívta Palikát, megszólalt Évike is.

— Nem mehetnék el én is? Ugy szeretnék kinn járni a mezőn!

— Dehogy nem, kedvesem, szólta a mama. Sétálj ki a fiukkal.

Ott kint a mezőn pedig Évike csakhamar versenyt futott a fiukkal, ugrált a széna-boglyákon és egy csöppet sem látszott ijedősnek. Imre tökéletesen meg volt vele elégedve.

— Kár, hogy nem vagy fiu, különb volnál Palikánál, mondá.

Ennél nagyobb dicséretet Imre nem igen tudott képzelni. Évike pedig nagyot nevetett rá és mindnyájan elégedetten tértek haza.

Alighogy haza értek, Imre észre vette, hogy a vén Mihály a kerítéshez támaszkodva beszélget Gergellyel, a gróf öreg

inasával. Mi dolguk lehet egymással? A vén Mihály rendesen nem igen szokta haszontalan fecsegésre vesztegetni az idejét. Most is nagyon komolyan mondá:

— Már csak azt mondom én, Gergely, hogy hiábavaló beszéd az mind.

— Már pedig én most az egyszer nem hiszem. Tudja Mihály gazda, én mindig nagyon hallgattam a szavára, de amit láttam, azt láttam; már csak mégis jobban hiszek a magam szemének.

— Nagyok sokszor csalódik az ember, mikor azt hiszi, hogy egészen biztosan tudja, mit lát.

— De én most nem csalódom. Már én csak jól ismerem az uram kocsija kerekének a nyomát. Nincs olyan több ezen az egész környéken. És a nyom egyenesen oda vezetett ez elátkozott házhoz, aztán vissza. És mikor tegnap levelet vittem a vasuti állomásra és kérdezősködtem, hát azt mondták, hogy ott már nagyon rég nem látták a gróf urat. Pedig nekem azt mondta, hogy ott volt.

— No hát jól van, nem volt ott, hanem a pusztán járt abban a házban. És aztán? Mi van abban különös?

— Biz' az nagyon különös. Mert ugyan mi dolga van olyan helyen, ahol nem jár igaz keresztény lélek? Én szeretem a gazdámat, azértaggódom is miatta.

— Soha se aggódjék e miatt! Én is jártam ott, más is. Csupa bolondság amit beszélnek.

— De nem bolondság, azt már megint én tudom jobban. Mikor tegnap haza felé jöttem, rám sötétedett az idő, egy kicsit boros is voltam, hát letévedtem az ut-

ról. Amint egyszer kibukkant a hold, hát látom, hogy ott vagyok az elátkozott ház mellett. Gondoltam, hogy ha már itt vagyok, legalább jól megnézem egyszer. Inkább ne gondoltam volna!

— No már ugyan mi baja esett tőle?

— Bajom nem esett, mert elfutottam... De amint ott nézegettem a házat, egyszerre csak föltárult az egyik ablak és egy hosszú fehér szakálu, igen öreg ember jelent meg, rettenetesen hadonázott a kezeivel és szörnyűséges hangon rikácsolt valamit. No, én sem vártam, hogy a nyakamba ugorjon, hanem elfutottam. De amit láttam, azt láttam.

— Nem nagyon hiszem én azt, Gergely. Alighanem káprázott a szeme.

— Nem káprázott biz' a! De most már aztán nem tudok megnyugodni, hogy a gazdám ilyen helyekre jár.

— Soha se törje azon a fejét. Tudja a gróf ur, mit csinál.

— Igen, mindenki azt hiszi, aki valami gonosz mesterségbe bele keveredik. Már pedig ez nem tiszta dolog. Szörnyen rám parancsolt: ha valahol szóba kerül, csak azt mondjam, hogy ő akkor este a vasuti állomáson volt.

— Ha azt parancsolta, hát azt meg is köll tenni. Nem a cseléd dolga, hogy a gazdája ügyét-baját bolygassa. Elvégzi azt ő maga is. Már én más tanácsot nem adhatok, mint azt a régi igaz mondást, hogy: »Ne szólj szám, nem fáj fejem.«

— Jól van no, hát nem is fogja tudni senki sem.

— Csakhogy én már tudom!

Ezt Imre kiáltotta közbe, aki észre véletlenül oda lopózott volt és mindent

hallott. A vén Mihály boszusan fordult meg.

— No már ez nem illik sehogy sem, Imre urfi. Amit mi szegény cselédnép beszélünk, az csak nekünk való együgyű beszéd, nem való az urfiaknak kihallgatni.

Az öreg Gergely nem szólt semmit, csak megemelte a kalapját, aztán hirtelen eszébe jutott, hogy:

— Ejnye bizony már nagyon későre jár az idő, sietnem kell haza.

El is sietett, Mihály gazda pedig félig megvetőleg, félig boszusan nézett utána, aztán szintén a dolgára indult, közben pedig vállvonogatva dörmögte:

— Már ki gondolta volna... megvénuilt velem együtt... és mégsem nőtt be a feje lágya... minden ostobaságot elhisz.

Imre meg volt kissé akadva. Jól hallotta, mit mond Mihály az öreg Gergelyről. Most már csak az a kérdés, kinek van igaza?

— Ezt könnyen megtudhatom.

Szaladt be a házba, és nagy örömeire egyedül találta a mamát.

— Mama, igaz-e, hogy az a vén fősvény ott abban a pusztai házban hosszú ősz szakálu ember volt?

A mama igen komolyan nézett rá.

— Ki beszélt neked ilyet? Nem volt az sem öreg, sem hosszú ősz szakálu ember. Még java korabeli ember volt, szakált sem viselt.

— Akkor hát nem a boszorkánymester lelke volt, akit az öreg Gergely látott, az világos. De hát akkor ki volt?

Nem tudta elszánni magát, hogy mit higyen. Röstelte, hogy kísértetben hi-

gyen, mikor ember ne

Csak a beszél

gyen, mikor tudta, hogy ezen minden okos ember nevet. De hát amit Gergely be-

szélt, az mégis nagyon csodálatos. Vagy kísértet, vagy más valami titokzatos lény.

AZ ÓRA. (Lásd a 90. lapon.)

Csak az a baj, hogy a mama nem akar beszélni róla. Sőt még így is szólt:

— Imre fiam: eddig eszes, okos fiúnak ismertelek; nagyon fájna, ha csalód-

nám benned. Ha babonás emberek holmi együgyű meséket beszélnek, ne bolondítsd el magad. Neked már tudnod kell, hogy Palika előtt ne beszélj efféléről, bele ne verj a fejébe holmi babonás gondolatokat. Nagyon megharagítanál, ha ilyesminek hírét hallanám.

Arról szó sem lehetett, hogy Imre olyat tegyen, ami a mamát megharagítja. Ha megtiltotta, hát Isten neki, nem szól Palikának. Pedig ez a tilalom nagyon csiklándozta őt.

— Gergely azt mondja, hogy ő látta azt a hosszú szakálu embert . . . így hát nem lehet az csupa mese.

És mert nem lehetett csupa mese, hát nagyon szeretett volna meggyőződni róla. Ámde ilyen kalandra mégis csak jobb kettesben menni el, s habár Palikának nem vehette volna sok hasznát, mégis arra gondolt, hogy vele indul fölfedező utjára. De mikor a mama nem akarja! Így most már meg van akasztva a dolog. Más valamit kell kigondolni, hogy nyitjára jőjön a titoknak.

Ezt azonban könnyebb volt föltenni, mint megcselekedni. Egyik nap mult a másik után, szépen rendjén végezte mindenki a dolgát, és Imre semmi módot sem talált, hogy megtudjon valamit. Az az Évike is olyan közönséges leányka lett, mintha soha sem élt volna ott abban az elátkozott házban. Nem volt rajta semmi titokzatos, semmi furcsa, ha csak az nem, hogy igen kevés idő multán mindenki nagyon megszerette a háznál. Volt-e vagy sem valami boszorkányság benne? — annyi bizonyos, hogy mindenki éppen olyanak találta, amilyenek kívánta. Imre

maga sem tagadta, hogy még nem volt ilyen ügyes játszótárs, aki olyan jól tudott volna vele versenyt futni, fára kapaszkodni, tüskön-bokron át gázolni. Sokkal bátrabb, ügyesebb volt mint Palika, és akármilyen játékba kezdtek, soha sem tépte össze a ruháját, nem is lett szurkos, piszkos, mint a fiuk.

De Imrénél még inkább meg volt elégedve vele az anyja, aki csakhamar azt vette észre, hogy ez az irgalomból befogadott árva gyermek nagyon beválik. Valóságos jobb keze. Ahol valami dolog akadt, Évike mindjárt ott termet és segített, még pedig oly kitünően, hogy ugyan-csak volt látszatja. Egy pillanat alatt elleste, egy-két szóból megértette, mit hogyan köll tenni.

— Látszik, hogy ennek a kedves leánykának sokat köllött vesződnie olyas-mivel, ami csak felnőttek dolga, mondá Kádasné. Szinte rá lehetne bízni a háztartást.

Klári néni bölintott a fejével és csodaképen bizony még mosolygott is. Mert senki sem volt annyira megelégedve Évikével, mint éppen Klári néni. Pedig ő vállalkozott a legnehezebbre: arra, hogy egyben-másban leczkét fog adni Évikének. Azt hitte, a kis leány duzzogva, kelleetlenül fog hozzá látni, de e helyett Évike így szólt:

— Bizony sok mindenfélét nem tudok, amit leánynak tudnia kell. Sokszor mondta szegény jó atyám, hogy ezt is, azt is tudnom köllene; de hát ő nem értett hozzá, az öreg Zsuzsa sem, hát nem volt kitől tanulnom.

És r
varrásho
hasznos
gyon ip
az gyor
észre ve
Évike s
ő koráb
rajzolt,
tudomá
zony tö

— E
ügy-e?

— I
rakozás
minden
azt le
megma

De m
tán má
Mert n
ves vol
kodott.

Igy
denki
dolog
igen es
Évike
zetlen
kivel
neheze
retett
letette
Palika
szani.
gondj
legyer
ügy
hiszi,

És nagy iparkodással látott hozzá varráshoz, kötéshez, horgoláshoz és más hasznos foglalkozáshoz. Aki pedig nagyon iparkodik és igazán akar tanulni, az gyorsan halad. E mellett még azt is észre vette Klári néni, hogy egyebekben Évike sokkal többet tud, mint mások az ő korában. Gyönyörű írása volt, szépen rajzolt, kitünően számolt és mindenféle tudományokból sokat tudott. Bizony-bizony többet még Imréné is.

— Ezekben az édes atyád oktatott, ugy-e? kérde a néni.

— Igenis! Az volt a legkedvesebb szórakozásunk. Oh, apácska oly szépen tudott mindent magyarázni! És amit elmondott, azt le köllött irnom, így aztán nagyon megmaradt az emlékezetemben.

De még a cselédek is alig pár nap múltán már mind megszerették a kis leányt. Mert nemcsak hogy mindig nyájas, kedves volt hozzájuk, hanem mindig azon iparkodott, hogy valamivel segítségükre legyen.

Igy aztán igen kevés idő múlva mindenki úgy találta, hogy nagyon okos dolog volt ide hozni Évikét. Ennek pedig igen egyszerű magyarázata volt: az, hogy Évike hálás akart lenni és őszintén, önzetlenül törekedett arra, hogy mindenkivel szemben bebizonyítsa ezt. Ha kissé nehezebb dolgot végzett és olvasgatni szeretett volna vagy pihenni, mégis rögtön letette a könyvet és fölugrott, ha a kis Palika szólította, hogy menjen vele játszani. Nem a maga kedve töltésére volt gondja, hanem hogy másoknak kellemes legyen, és ilyen módon akárki is éppen úgy megszerettetheti magát. Aki nem hiszi, próbálja meg. (Folyt. köv.)

HOSSZU TÉL.

*EJNYE, ejnye Tél
apóka,
De hosszú a lélek-
zeted!
Nyakig járunk tán
a hóba
Mig utadat befejez-
ted.*

*Nem magamért be-
szélek én,
Hiszen pompás bun-
dúcskám van!*

*S a nagy kályha bő melegén
Vigan élek szobácskában.*

*De Istenem! A sok gyerek,
Kinek ebben módja nincsen! ...
Meg a szegény kis verebek
Hogy fáznak a nagy hidegben!*

*Fáznak — s ami keservebb:
Éheznek az istenadták!
Hóban hasztalan keresnek
Akár csak egy kis falatkát.*

*Éhes, fázó gyermekekről
Gondoskodik a szeretet;
Éhes, fázó verebekről
Ó miért, hogy kevesebbet?*

*Már csak arra kérlek szépen:
Pusztulj innen, jó Tél apó!
Ugy gondolom, hogy ez ében
Élég is volt a fagy, a hó.*

*Szívünk ne hiába várjon,
Megelégtük a telet;
Jövel, jövel enyhe szárnyon,
Boldogságos, szép kikelet!*

MORCZOS ÉS BIBI.

— JAJ te szegény Morczos, mit csinálsz?

— Hiszen látod: produkálom magamat. Te bezzeg nem tudnád ezt megcselkedni.

— Magam is azt hiszem. De nem is kíváncszom utána. Hanem persze, mindenkinek más-más a gusztusa. Neked ez bizonyosan nagyon kedves mulatságod.

MORCZOS ÉS BIBI.

lakomázzanak. Egy ideig csak meg is voltak valahogy, amig egészen aprók voltak mind a ketten: de Morczos aztán nagyon sokkal erősebb lett, s mihelyt ezt érezni kezdte, rosra fordult a Bibi cicza sorsa.

Emilke hiába próbálta, hogy barátságára szorítsa őket. És mert látta, hogy Morczos a hibás, ez kezdi mindig a háborúságot, őt büntette, még pedig nagyon keservesen. Morczos már tudott két

— No, azt éppen nem mondhatnám. Kivált mikor tejcskével teli a tál és csak nézni szabad reá.

— Az ám! És milyen pompás tejcske! Ugy jóllaktam vele hogy még! De a felét sem birtam meginni. Jó szerencse, hogy te nem voltál ott, mert te nem hagytál volna nekem annyit, mint én te neked.

— Van is mit dicsekedned vele! Nem nagylelkűségből hagytad ott, csak mert már nem köllött.

— Mégis ott hagytam. Ki is dönttettem volna. Minden esetre nagyon örülök, hogy kis gazdánk dolgot adott neked és nem köllött együtt reggeliznünk. Bár csak mindig így volna!

Erre a sohajtásra Bibi cizának nagyon nagy oka volt, mert már sokszor pórul járt a közös reggelinél. Azt kívánta ugyanis a kis Emilke, hogy az ő kedves kutyája és kedves macskája békés barátságban éljenek és szépen együtt

lábön állni-ülni, az orrán kenyeret, cukrot tartani, mihez nagy figyelemmel, mozdulatlan kellett maradnia. Jaj volt, ha megmoccan! Akkor a vessző következett. De ha jól végezte a dolgát, jutalmul megkapta a jó falatot. Ezért mégis csak érdemes szolgálni.

Amde most mit talált ki ármányos kis gazdája! Amint észrevette, hogy Morczos a tejes csészénél újra helytelenkedik, elhuzta onnan, a sarokba állította

és a
ennel

nyer
Bibi
P

és almát tett az orrára! Mi haszna
ennek? Nem lehet megenni.

— Itt állj szépen! És addig tarsd,

amíg jelt nem adok, hogy elég. Nem
fogod többé elmarni Bibit a tejecskétől!
Valahányszor megpróbálsz, mindig ezt

VILLÁM ÉS SZELLŐ. (Lásd a 94. lapon.)

nyered vele s innen fogod nézni, hogy
Bibi mily jóízűen lakomázik.

Persze hogy erre csak annál boszusabb

lett Morczos, de látta kis gazdáját azzal
a veszedelmes vesszővel... hát csak en-
gedelmeskedett. Másnap éppen úgy járt.

harmad nap ismét, s végre megtanulta, hogy ez mindig az ő gonosz viseletének a következménye.

— Már akkor inkább csak leszek békességes és barátságos ehhez a haszontalan kis Bibihez.

És azóta Morczos és Bibi szépen megférnek együtt, kis gazdájok örömeire és mulatságára.

AZ ÓRA.

(Képpel a 85. lapon.)

SZÜLETÉSEM napján reggel
*Ágyam fölött mi ketyeg?
 Az a!... Ora!... Ezüst óra,
 Mellyel mamám meglepett.*

*Amik életre serkentik:
 Piczi, sárga kereki.
 S hogy beszél a kicsi szerszám!
 Tán nyelve is van neki?*

*Arra int titkos beszéde:
 »Egyedül az boldogul
 Aki pontos — s így napestig
 Az én példámon okul!«*

BETŰ REJTVÉNY.

*Adva van: 3 a, 2 á, 1 b, 1 d, 4 e,
 2 é, 3 i, 1 k, 7 l, 3 m, 3 n, 4 o, 2 ó,
 4 r, 4 s, 2 t, 2 v.*

Ezek úgy állítandók össze, hogy a kezdő betűk felülről lefelé olvasva: egy erejéről híres magyar hős nevét adják, kinek viselt dolgait egy kiváló költőnk szépen megénekelte. A többi betűk úgy helyezendők el, hogy az 1. sorból írószéknek a neve tűnjön ki; a 2. sorból egy érzékszervnek a neve; a 3-ból a fa ékessége; a 4-ből egy éjjeli ragadozó; az 5-ből a bánat enyhítője; a 6-ból jóízű gyümölcs; a 7-ből a leghatalmasabb úr; a 8-ből itatra szolgáló hasznos házi edény; a 9-ből izletes húsu madár; a 10-ből egy ércz, végre a 11-ből házfödésre használt növény.

A KIS BÜNÖS.

(Képpel a ezimlapon.)

MONDTAM, ugy-e Danika mondtam, hogy addig jár a korszó a kutra, míg eltörik, de nem akartad hinni. Most már hiszed, még pedig sirva-riva hiszed el. Tulajdonképen már akkor kezdted hinni, mikor az ablakon át láttad, hogy a nagymama jön és valami furcsa szigoru tekintettel pillant föl reád.

Már én reám tekinthet akárki akár-mily szigoruan, nem ijeszt meg. Danika azonban megijedt, mert olyan formát érzett, mintha nem volna rendjén a lelkiismeret. El is akart illanni, de a mama nem eresztette.

— Hova indulsz, Danikám? Maradj csak, éppen jön a nagymama, bizonyosan megint magával akar vinni.

Máskor örült ennek Danika, mert igen jó dolga volt ott a nagymamánál. Hanem egy idő óta már nem kívánczozott oly nagyon oda, ámbár ezt még magának sem vallotta meg. De titkon mintha azt sugta volna valami:

— Meglásd, előbb-utóbb kisül ez is, az is... hogy te dézsmáltad meg a befőttes-üvegeket... hogy te lyukasztottad ki azt a szép nagy képet a falon... hogy te törted el a nagymama kedves poharát... és hogy valahányszor ott voltál, mindig kárt vagy bajt csináltál, mert figyelmetlen, vigyázatlan voltál és arra számítottál, hogy az öreg nagymama nem járhat mindig a sarkadban, rajta könnyen kifoghatsz. Szemben hizelelgsz neki, háta mögött nem gondolsz intéseire. Lásd, a Berczi bátyád, aki sok tanulni valója miatt csak ritkán jut oda, soha sem tesz semmit, amit a nagymama megtiltott és így most nyugodtan üldögél az ablaknál. Te pedig reszketsz, mint a nyárfa-levél.

És Danika nem hiába szepegett, mert csakugyan elkövetkezett az ítélet napja. A nagymama valóban azért jött, hogy

számon kérje mind azt a sok bünt. melyet lassan-lassan végre mégis fölfedezett. Szigoruan, komoly képpel ült ott és elsorolta mind, mind . . . és Danika egyre sápadtabb lett. Végre pedig a nagymama így szólt leányához, a Danika mamájához:

— Most már aztán itélnünk kell, hogy mi legyen a büntetése.

Ez a büntetés rettenetes lesz, ha Danikának mindenért lakolnia kell. Ezt belátta maga is, és mit tehetett volna okosabbat? . . . Zokogva szaladt a mamához, hogy ez legyen irgalmas, vegye oltalmába.

No, a mama még nem is mondott le róla, hogy a bűnös talán megjavulhat. És talán a nagymamát még ez egyszer meg lehet engesztelni. Azért így szólt:

— Kedves anyám, az bizony mind nagy hiba, amit Danika elkövetett. Most hát csak az a kérdés, mi legyen a büntetése? Én azt mondom, büntessük azzal, hogy minden nap köteles legyen elmenni a nagymamához és ott úgy viselkedni, amint figyelmes, illedelmes fiúhoz illik. S ha csak a legkisebb hiba is kederül, akkor jaj neki!

— Ez jó lesz, ezzel keményen meg lesz büntetve. Mert nem tud figyelmes és illedelmes lenni. De ezentul rajta függ majd a szemem, látni fogok mindent.

Danika elborzadt. Ez csakugyan kegyetlen büntetés! De hát meg köllött annak lennie.

Am néhány nap is alig telt bele, már ismét vigan járt Danika a nagymamához.

— Jaj de okatlan voltam! Hiszen mióta nem követek el semmi helytelent, sokkal kellemesebben telik ott az időm. A nagymama is, látom, jobban szeret. Milyen hálás vagyok azért a büntetésért.

BABA-NÉGYKEZÜ.

— *Fiatál oráng-utáng.* —

(Képpel a 93. lapon.)

GYSZER, már régebben, találkoztam itt, a mi mocsaras vidékeinken, egy vándor ibisz-madárral, aki azt mondta, hogy ő igen messziről, Magyarországból jő. Sokat beszélt nekem arról a szép országról, a többi közt arról is, hogy ott nem igen régen sok baba-négylábu mutatkozott be a kedves »*Kis Lap*«-ban. Elhátároztam, hogy én is ösmeretséget kötök veletek, s mikor az én ibisz barátom vissza indult, megkértem vele Forgó bácsit, lenne szives, mutasson be engem is. Forgó bácsi meg is ígérte, ha — úgy mond — jól talált arczképemet is elküldeném. Soká kellett tudakozódnom, míg jó piktorra akadtam, mert itt nálunk hire sincs a fotografusnak, sem az ő boszorkányos masinájának, s így be köll érnetek azzal az arczképpemmel, melyet egy elég híres szumátrai festő készített rólam.

Mintha hallanám előre, hogy mikor meglátjátok ezt a képet ti, a büszke, művelt európaiak, csodálkozva s méltatlankodva fogtok felkiáltani: »Nini majom! Oráng-utáng! Mit keres ez a baba-madarak és baba-négylábuak között, mikor ő majom létére nem négylábu, de négykezű! Hát még ez is meg akar velünk ismerkedni?!« Már pedig, szó ami szó, kár lenézni minket, szegény majmokat, mert bár mennyire haladottak vagyatok is a tudományokban és művészetekben, azt mégsem tagadhatjátok, hogy —

egy híres angol tudós, Darwin állítása szerint — némileg atyafiságban álltok velem.

De mellőzve ezt, rólunk, oráng-után-gokról még a ti tudósaitok is azt mondják, hogy az ázsiai majmok közt miniket illet meg az első hely, sőt az egész földön is csak egy majom, a gorilla, nagyobb és erősebb nálunknál. Én még persze kicsiny vagyok, de majd megnevekedek én is mint a többi rokonaim, körül-belől másfél méternyire. Nem szép magasság ez? Ember sincsen sok ennél magasabb.

— Ha előveszitek Ázsia föld-abroszát, annak délnyugati részében megtaláljátok a Szunda-szigeteket s köztük Borneo és Szumatra szigeteit. E szigetek mocsaras őserdei a mi valódi hazánk. E sűrűben szeretünk mi barangolni; de nem ám a föld színén, hanem a hatalmas fák bogain-csucsain, egyik ágról, fakoronáról a másikra szokellve, mint nálatok a kicsi mókus. Mi ezen a szellős uton épp oly könnyen mozgunk a rengetegben, mint ti a sima gyalog-uton. Mig egészen aprók vagyunk, anyánk szőrébe kapaszkodunk s ez víz magával. Később azonban, hogy megerősödünk, magunknak kell kapaszkodnunk, ha sétálni akarunk. Nagy hasznát vesszük ily utakon hosszú erős karjainknak, melyek segítségével könnyen kuszunk fel a legmagasabb fára is, leszedjük a gyümölcsöt és a fiatal hajtást az oly vékony ágakról is, melyek különben letörnének alattunk.

Már abban is hasonlítunk hozzátok emberekhez, hogy nem úgy alszunk, mint más állat: egyszerűen a földre heveredve,

vagy ágon kuporogva, hanem rendes fekvő-helyet csinálunk magunknak lombokból valamely alacsony fára, sőt hidegebb éjszakákon még be is takarózunk széles pandanus-levelekkel. Ily módon elkészített ágyunk olyan jó puha, hogy bizonyonsan még ti is örömet heverészgetnétek rajta.

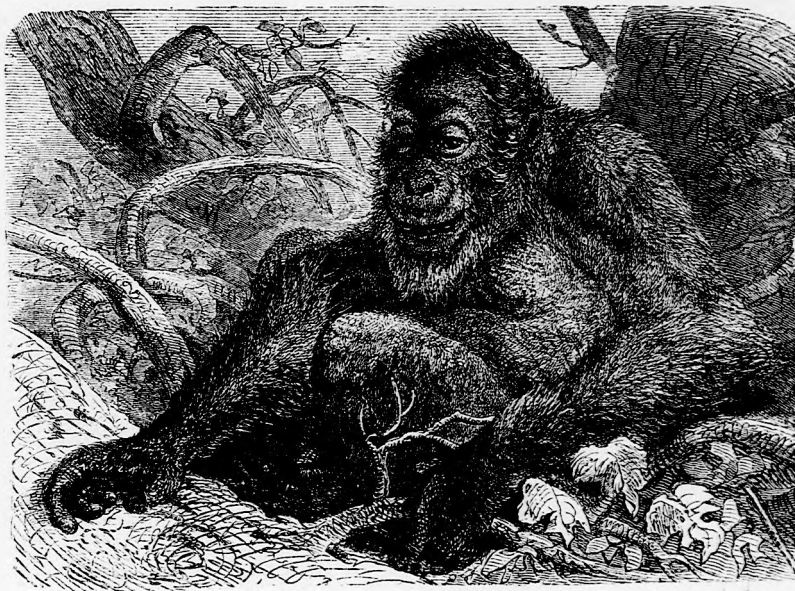
Mi leginkább gyümölcsrel, rügyekkel és fiatal hajtásokkal élünk. Legjobban az éretlen gyümölcsöt szeretjük; ebben, ha jól vagyok értesülve, kissé hozzátok is hasonlítunk, akik szintén zöld korában szeretitek a kajszin baraczkot, szilvát, pöszmétét s almát. Csakhogy tinektek megárt, míg nekünk gyarapodásunkra szolgál.

El is járogatunk a tilalmas csemegére a dájákok gyümölcsöseibe. Ilyenkor — már csak be köll vallanom — roppant garázdaságot visziünk véghez; mert mikor már jóllaktunk az éretlen gyümölcscsel, akkor is addig rázzuk a fát, amig mind lehullajtottuk róla. Ez, mi tagadás benne, bizony gonosz csíny, mert ezzel az imposztorsággal porba dobáljuk a szegény dáják földmives minden reményeit. Haragusznak is reánk s ha rajta kapnak, van drága dolgunk. Nagy mérgeesen rohannak nekünk, de mi korántsem ijedünk meg tőlük; különösen az öregjeink bátran szembe szállnak a dáják harczossal.

Egyszer engem is szeretett volna egy ravasz dáják megkaparítani; alkalmasint azért, hogy európai kereskedőnek eladjon. Akkor pedig — mint anyám beszélte — szomorú sorsom lett volna: fogságba hurczoltak volna, hogy muto-

gassanak olyanoknak, akik még nem ismernek. Talán ti is láttatok már ilyen fogoly orángot? Ha valamelyőtök látna, kérlek, vigasztaljátok meg s jelentsétek neki részvéteimet. Én — hála Istennek — anyám vitézsége, óvatossága által megszabadultam ettől a szomorú állapottól. Ugyanis, mihelyt anyám észrevette a

boszus dáják szándékát, villámsebesen leugrott a fáról, amelyen volt, s egyenesen megtámadta ellenségünket s jól meg is tépázta, ha egy nagy csapat dáják szekerczével, dárdával nem siet a társuk segítségére. Ekkor anyám kénytelen volt menekülni, mert tudjuk ám mi is a közmondást, hogy: »sok lud disznót győz«.

ORÁNG-UTÁNG. (Fiók.)

Mindketten lehető gyorsan a legközelebbi magas fára menekültünk s annak sűrű lombjai közé rejtőztünk.

De kevésbe mult, hogy a ravasz dájákok mindkettőnket fogságba nem ejtettek. Ugyanis: a segítségül jött dájákoknál volt fejsze, s ennek segítségével mindjárt hozzá fogtak a fa ledöntéséhez. Elképzelhetitek halálosrettegésünket! A fáról nem

mozdulhattunk, mert akkor meg nyilzáporral fogadtak volna. A dáják nyila pedig méregbe van mártva, mely biztosan öl. Köszönöm szépen. Már akkor inkább a fogságot! Csak úgy rengett a százados szálfája a fejsze-csapások alatt. Remegve vártuk minden pillanatban, hogy vele együtt a földre zuhanunk mi is. De csodák csodája!... a fát a folyondárok

és indák annyira oda kötötték a szomszéd fákhöz, hogy nem dőlhetett le, hanem függve maradt. Már azt hittük, abba fogják hagyni a sikertelen munkát s mi szépen megmenekülünk. Igen ám! — csak hogy a dáják türelmes, szívós természetű ember. Ha valamihez hozzá fogott nem hátrál meg egykönnyen. Elkezdtek a körül álló fákat sorban kivagdosi, csak hogy ezeket is mind sűrűn fonta-szötte egyé a mindenféle folyondár és iszalag. Mind állva maradt tehát a fa, úgy hogy tizet-tizenötöt is ki kellett vágni a jámbor dájákoknak, ha azt akarták, hogy leessünk.

Közben szerencsénkre jött az alkonyat. Már kezdett homályosodni s ha végkép besötétedik, minden fáradságunk oda, mert a sötétben könnyen elmene-külhetünk.

Hozzá láttak tehát mindnyájan a döntögetéshez. Ezzel azonban kissé eltávolodtak tőlünk s nagy buzgalmukban észre sem vették, hogy készülünk a menekvésre. Anyám intett. Most vagy soha! Szép csöndesen kapaszkodtunk át a szomszéd fára, erről egy másikra és így tovább. Nagyon vigyáztunk nehogy zörögjünk, mert akkor végünk lett volna. Sikerült! A legkisebb nesz nélkül sompolyogtunk el s az időközben beállott homály kedvezésével szerencsésen megmenekültünk. Szegény buzgó dájákok, mikor vissza tértek a végzetes fához, már csak hült helyünket találták. Egyébként azóta jobban vigyázunk, nehogy még egyszer ily kelepcebe jussunk.

De azért a dájákok is elismerik elsősegünket. Sokszor hallottam anyámtól,

hogy nincs olyan erős állat, mely minket meg merne támadni; csak a krokodilussal gyűlhet meg néha a bajunk. Ugyanis mikor a bozótban nem lelünk több gyümölcsöt, akkor kénytelenek vagyunk a folyó partjára menni, ahol találunk is kedvünkre való eledelt. Ilyenkor néha a krokodilus szeretne ránk szert tenni, ez ellen a pánczélozott szörnyeteg ellen pedig nagyon nehéz védekezni, legtöbbször ő marad a győztes. Intett is anyám, eszemen járjak, ha valamikor a folyóhoz megyek.

De talán már eleget is fecsegtem magamról. Azért hát Isten veletek! Sajnálom, hogy nem láthatlak titeket, de azt hiszem, daczára a távolságnak, mely köztem és közöttetek van, mégis jó barátok maradunk!

Az ibisz-madár eredetijének nyomán:

Lászlófalvi Eördögk Árpád.

VILLÁM ÉS SZELLŐ.

(Képpel a 89. lapon.)

BOBOGVA, nyugtalanzkodva állnak a kapu előtt, befogva a könnyü kosiba. Türelmetlenül várják, hogy jöjjön már a gazda, aztán induljanak. Majd röpitik is úgy, hogy szinte versenyezni fog a széllel, és aki látja, megbámulja a két nemes lovat. Ők pedig, Villám és Szellő, bizonyosan tudják, hogy gazdájok becsületet akar velök vallani. Amint megeresztek a gyeplőt, neki iramodnak; de ha úgy kívánja, parancs-szóra rögtön meg is állnak. Mert az csak az igazi okos, nemes véri ló, mely egy csettenésből is megérti gazdája parancsát és amilyen tüzes, éppen olyan hű és engedelmes is.

Kevés hivebb és hasznosabb, okosabb barátja van az embernek az állatok közt

a lón
mind
kell
fárad
ha vé
meg
bátor
visz.
gálja
nyakt
ügy.
telen

De
a leg
derék
gyar
nak.
sereg
huszá
dig e
is ho
akkor
bokro

Vo
féle n
dánk
mai
lovat
aki e
gyard
most
legel.
alkun
csatá
ahova

Az
a lov
tak
hibor
lovát
totta
De
volt
volna
és h
helye

a lónál. Hü társa és segítõje mindig és mindenben. Húzza a nehéz terhet, ha kell; röpíti séta-kocsizásra, viszi hosszú fáradalmas utra, hordja a hátán, akár ha véres csatába köll menni, s nem ijed meg az ágyu dörgésétõl sem; s épp oly bátor, mint a vitéz huszár, akit gyõzelemre visz. Elszenvedi a hideget, meleget s szolgálja az embert a zordon bérczvidék nyaktörõ kapaszkodó ösvényein éppen úgy, mint a forró pusztá és sivatag végtelen rónaságán.

De meg is becsülték az emberek már a legrégebb õskortól fogva e hasznos derék állatot, legkivált pedig a mi magyar õseink, kik híres lovas vitézek valának. Mint a villám csaptak rá lovas seregeikkel az ellenségre s a magyar huszárnak ma sincs párja. A huszár pedig csak akkor igazi huszár, ha paripája is hozzá való bátor, tüzes állat, mely akkor van igazi kedvében, ha árkonbokron vágat keresztül merészen.

Voltak már híres lovak is, mindenféle nemzeteknél. A mi magyar õsi mondánk szerint, mikor a magyarok erre a mai szép földünkre betelepedtek, fehér lovat küldtek Szvatopluk tót királynak, aki el is fogadta, amibõl pedig a magyarok azt magyarázták ki neki, hogy most már õvék az az ország, ahol a ló legel. Szvatopluk nem akart rá állni az alkura, csatára szállt, de elvesztette a csatát s a gyõztes magyaroké lett a föld, ahová a lovat előre küldték.

Az õs rómaiak is nagyra becsülték a lovat, sõt néha furcsaságot is csináltak vele. Egyik római császár, Verus, biborba bársonyba öltöztette kedves lovát, csupa mandulán, mazsolán tartotta, arany vödörbül drága borral itatta. De lova, melynek *Celer*, azaz »Gyors« volt a neve, alkalmasint jobb szeretete volna, ha jó ropogós zabot adnak neki és holmi alkalmatlan bársony czafrang helyett valami jó lovas a hátára pattan

és megnyargaltatja. Még furábbat tett egy másik római császár, Caligula, aki annyira szerette paripáját, hogy kinevezte fõpaprak, konzulnak, aranyozott zabot adott neki és megparancsolta, hogy mindenki úgy tisztelje, mint valami nagyméltóságot.

Ilyen bolondságot mi most már nem tesziünk lovainkkal, de mi is megbecsüljük hasznos szolgálataikat. Mert nélkülök nem volna se kocsikázás, se szánkázás és vitéz huszárjaink gyalog szerrel maradnának. Munkánál úgy mint mulatságnál, városban úgy mint falusi gazdaságban nagyon meg volnánk akadva derék lovaink nélkül. Azért szeretjük is mindnyájan.

De már ugyan kapálóznak Villám és Szellõ. Ülünk hát be a kocsiba, eresszük meg a gyeplõt:

— Gyí te Villám, gyí te Szellõ! Várnak otthon, röpitetek!

KOCZKÁS BETÜREJTVÉNY.

Á	Á	K
K	R	R
T	U	U

Csúnya bogár, de jó fölve.
Vásáron sok fogy belõle.
Bennem akadsz a kutfõre.

Fõlülrõl le s balról jobbra.
Kétfélekép elolvasva.
Mindig egyikép lesz megoldva.

UTÓLAGOS MEGFEJTIK.

A »KIS LAP« XL. köt. 25-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Rónay Kázmér, Váczy Margit, Mariska és Annika, Neugebauer testvérek, Timár Ella és Stefánia, Mezey Berta és Mariska, Forster Ilonka és Mariska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Cseresznyés Bandi. A két varju története valóban érdekes. Ha kifutja térből és időből, még ez évnegyed folytán közlöm. — **Hirsch Lujza.** Ha teljesen megbízol bátyádban, mire való a »fölebbezés?« Hugónak különben teljesen igaz a van. — **Szokoly Imre.** Az apró madarakat megóvni az éhességtől: hiszen ez oly kevésből áll! Ahányan vagytok ott falutokban gyermekek: minden reggel s délután hintsetek morzsát szegénykének. Erre annyiszor intettem már kis híveimet, hogy ismétlést fölöslegesnek tartom. A jó szív önként rátér erre. Ha a verebek el is csipnek a gyümölcsből, vetésből egy-egy szemecskét: ezt a kárt bőven pótolják azzal, hogy a sok ártalmas férget s ezek petéit pusztítják. Hogy a nótájok nem valami szép, igaz. De ha nincs »jó-ló«, jól esik így télen a »csip-esirip« is, főleg ha azt jelenti, hogy: »köszönöm, az Isten is áldjon meg érte!« — **Steiner Kálmán.** Besoroztam. — **Kardhordó Lajos.** A levélbélyeg alkalmazása s a posta-bér leszállítása egy angolnak, *Rawlinson* (olv. *Ralinzn*) jeles nemzetgazdának az érdeme. — **Frankl Vilmos.** Nem az a kérdés ki írta, hanem az, hogy megfelel-e? — **Bajcsics Lázár.** Egy időben a jeles szerb költő: *Joanovics-Zmaj* járt is nálam, hogy tanácskozzék velem egy szerb »Kis Lap« kiadása végett. Megvalósította-e azonban akkori kedves tervét, nem tudom. — **Reimann Clara.** Mind a kettő sikerült: de az elsőnek közlésétől eltölt a tartozó szerénység, a második meg nagyon is követelő, ha kicsi olvasó társaidtól annak a tudását kívánja: hogy mi a neve az ázsiai Gobi-sivatag egyik városának. — **Vicenti-Baiocci Amadé.** *Interpellatio* azt jelenti: *felhívás.* A parlamenti gyakorlatban *interpellálni,* azaz *kérdőre vonni* szokták a kormányt, midőn a képviselő a miniszternek valamely intézkedése vagy mulasztása iránt fölvilágosítást kér. — **Neugebauer testv.** Ha valamelyőtök neve nincs a megfajított sorában: ennek az az oka, hogy a levél nem jutott el a kezemhez. — **Lila.** A versike jó s közlését csupán az akadályozza, hogy még csak december 21-én mult le rólunk valójában az ősz. Félre teszem a jövő lombhullásig s akkor tán valami megfelelő rajzoeskával kiadom. Egyébként irodalmi dolgozatra nézve a közlésnél csak egy a döntő: a műnek minéműsége. A rosznak az imádság sem használ, a jó meg nem szorul az ajánlásra. — **V. J.** No lám! Megint egy kis mama, aki még nem is oly rég kis lány volt, s azelőtt a maga, most pedig a fia örömeire olvassa a »Kis Lap«-ot, sőt egy csinos kis rajzot is ír bele, mely, egyes szükséges simításokkal, meg

fog jelenni. Még képpel is ékesítem a kedves közleményt. Hát Zoltán mikor ír Forgó bácsinak? — **Hirsch Cornelia.** Őszinte részt vesznek testvéri fájdalomokban. — **T. E. E** mai nap levéllel együtt postára tettük. — **Magassy Sarolta.** Megjelen. — **Zsigmondy testv. A** »Freitag« magyar neve »péntek«. Abban a kereskedésben, ahonnan a leveletek papirosa került, tán akadt volna magyar feliratu is. Még az apró dolgokban is magyarnak illik lenni. — **Könyöki Ella.** Nagyon szívesen látlak. — **Ehrlich Ilonka.** Szívesen fogadom. — **Czirák Miklós.** Minden egyes sor betű-száma mellé az illető szót is oda kell írnod. A mondatból többet is ki lehet még seedni. Csak kutass benne. Ily értelemben kiegészítve küldjed be újra. — **Schlichter testv.** Intézkedtem.

JÓTÉKONYSÁG.

*Forgó bácsinak, a „Kis Lap“ t. szerkesztőjének. A „Kis Lap“ olvasóitól befolyt adakozásokból a „Fehér Kereszt“ egyesület *) részére küldött 10 frtnyi nagylelkű adományt mely köszönettel nyugtatom.*

Bpest, 1891. jan. 8.

*Dr. Wayand Géza
egyesületi pénztárnok.*

*

Az éhező és fázó gyermekek részére:
Breining Olga 2 frt. Tamásy Bálint gyűjtése 3 frt 25 kr. (Egyes adakozók: Nagymama 30., Tata 50., Tamás bácsi 50 kr., Kati néni 40 kr., Voith Miklós 25 kr., Tamásy Kata 25 kr., Jóska bácsi 20 kr., Tamitó bácsi 20 kr., Rosa néni 10 kr., Buzeszko Miklós 10 kr., Buzeszko Domonkos 10 kr., Tamásy Bálint 20 kr., Sárga Sándor 10 kr., N. N. 5 kr.) Könyöki Ella gyűjtése 82 kr.

*Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.*

**) A »Fehér kereszt« egyesület szegény beteg anyák és csecsemők részére nyújt menedék-helyet, élelmet és orvosságot. F. b.*